

Työn murros ja suomalaisen työn tulevaisuus

Talousneuvosto 13.4.2016
Toimitusjohtaja Jyri Häkämies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Megatrendit

Globalisaatio

- Isoin myllerrys tapahtunut – myös Suomen kannalta
- Maailman muutos haastaa suomalaisia koko ajan

Digitalisaatio ja robotisaatio

- Myllertää kaikki toimialat ja ammatit – osa ammanteista poistuu – vaativat ja alhaisen tuottavuuden ammatit vahvistuvat ja keskituloiset tehtävät vähenevät
- Aluksi töitä häviää
- Mitä tehtäviä kone voi korvata? Esimerkiksi: rajavalvonta, rahoituspäätökset, lääkeannostelu, pörssikauppa
- Paras tulos saavutetaan ihminen-kone –yhdistelmällä. Esimerkiksi silmäleikkaukset
- Uudet liiketoimintakonseptit ja -alustat – Über ja Airbnb

Demografia

- Haaste kestävyysvajeelle
- Työvoimapula – tarvitaan maahanmuuttoa

Hiipivän heikkenemisen noidankehä päällä

WEF – työmarkkinoiden tehokkus

Suomi

Osa-alue	Pisteet	Sijoitus
Labor market efficiency (KOKONAISTULOS)	4,7	26
Cooperation in labor-employer relations	5,1	22
Flexibility of wage determination	2,2	140
Hiring and firing practices	3,6	87
Redundancy costs	10,1	34
Effect of taxation on incentives to work	3,3	109
Pay and productivity	4,3	42
Reliance on professional management	6,2	3
Country capacity to retain talent	5,3	7
Country capacity to attract talent	3,5	61
Female participation in the labor force	0,95	13

vs. valikoidut muut maat

1. Sveitsi
2. Singapore
3. Hong Kong
4. Yhdysvallat
5. UK
9. Norja
10. Tanska
15. Viro
20. Ruotsi
26. Suomi
28. Saksa
51. Ranska
126. Italia

Lähde: World Economic Forum, The Global Competitiveness Report 2015–2016

Eri ammattien sisältö ja siirrettävyys ulkomaille

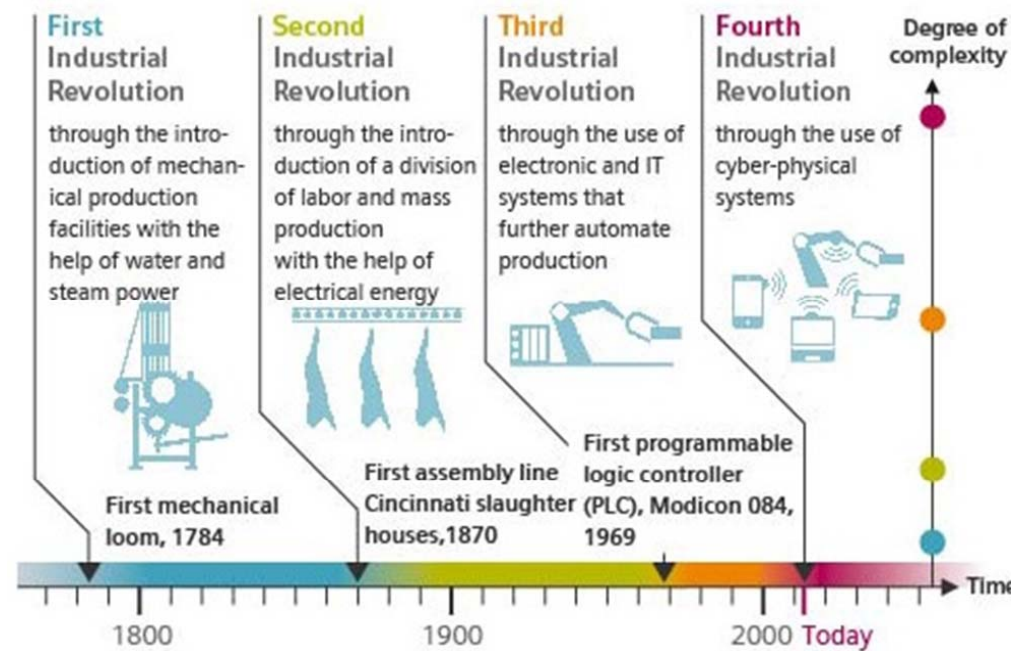
Tehtäväsisältö	Abstraktius	Rutiininomaisuus	Palvelusisältö	Siirrettävyys ulkomaille	Koulutuksen taso
Ylimmät virkamiehet ja järjestöjen johtajat	1,80	-1,18	1,15	-0,59	2,05
Yritysten ja muiden toimintayksiköiden johtajat	1,80	-1,18	1,15	-0,59	2,05
Pienyritysten johtajat	1,80	-1,18	1,15	-0,59	2,05
Matemaattis-luonnontieteelliset ja tekniikan erityisasiantuntijat	1,50	-0,86	-0,35	-0,37	2,83
Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon erityisasiantuntijat	1,47	-0,16	1,73	-0,64	2,92
Muiden alojen erityisasiantuntijat	1,29	-1,63	1,14	-0,51	2,69
Luonnontieteen ja tekniikan asiantuntijat	0,89	0,20	-0,44	-0,27	2,22
Maa- ja metsätaloustieteiden ja terveydenhuollon asiantuntijat	0,36	0,21	0,86	-0,64	2,40
Liikealan ja muiden palvelualojen asiantuntijat	0,75	-1,37	0,93	-0,12	2,14
Toimistotyöntekijät	-0,42	-1,29	0,04	1,21	1,91
Asiakaspalvelutyöntekijät	-0,36	-0,82	0,74	-0,27	1,89
Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	-0,37	-0,16	0,82	-0,64	1,67
Mallit. myyjät ja tuote-esittelijät	-0,53	-0,94	1,00	-0,64	1,66
Kaivos-, louhos- ja rak.työntekijät	-0,23	0,98	-0,64	-0,59	1,55
Konepaja- ja valimotyöntekijät sekä asentajat ja korjaajat	0,43	1,16	-0,29	0,29	1,68
Hienomekaniikan ja taideteollisuuden työntekijät	-1,30	0,81	-1,79	-0,62	1,69
Muut valmistustyöntekijät	-1,36	0,67	-1,30	-0,27	1,57
Prosessityöntekijät	-0,49	1,33	-1,21	1,63	1,56
Teollisuustuotteiden valmistajat ja kokoonpanijat	-0,46	1,31	-1,33	3,18	1,48
Kuljettajat, vesiliikennetyöntek, ym.	-0,59	1,33	0,01	-0,63	1,46
Muut palvelutyöntekijät	-1,38	-0,11	-0,55	-0,37	1,40
Teollisuuden ja rakentamisen avustavat työntekijät	-1,00	0,52	-0,53	0,87	1,41

Neljässä ensimmäisessä sarakkeessa negatiiviset luvut tarkoittavat sitä, että kyseinen tehtävätyyppi on ammatille vähemmän tyypillinen kuin keskimäärin. Positiivisten lukujen tulkinta on päinvastainen. Luvun suuruus kertoo kuinka monen keskihajonnan päässä keskiarvosta kyseinen ammatti sijoittuu. Viimeisessä sarakkeessa koulutustaso on määritelty kolmeportaisella asteikolla ja siitä on laskettu keskiarvo: 1=perusaste, 2=keskiaste, 3=korkea-aste.

Lähde: Kauhanen, Antti, Maliranta, Mika, Rouvinen, Petri, Vihriälä, Vesa (2015). *Työn murros – Riittääkö dynamiikka?*

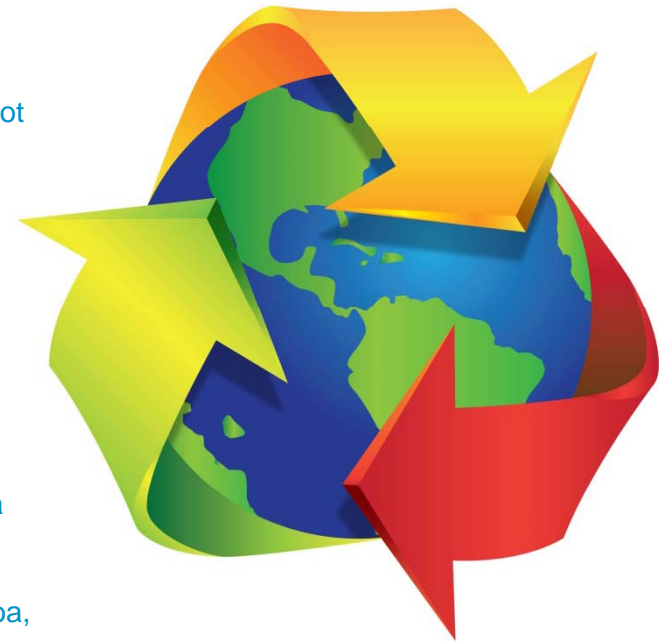
Muutos on mahdollisuus

- Luovaa tuhoa tulee kiihdyttää – vanhan työn tilalle uutta
- Innovaatiot luovan tuhon lähde
- Paikallista sopimista – työajat ja palkat
- Yrittäjäyys – uudet yrittämisen muodot
- Haasteena yhdistää turvallisuus muutokseen

Johtopäätökset

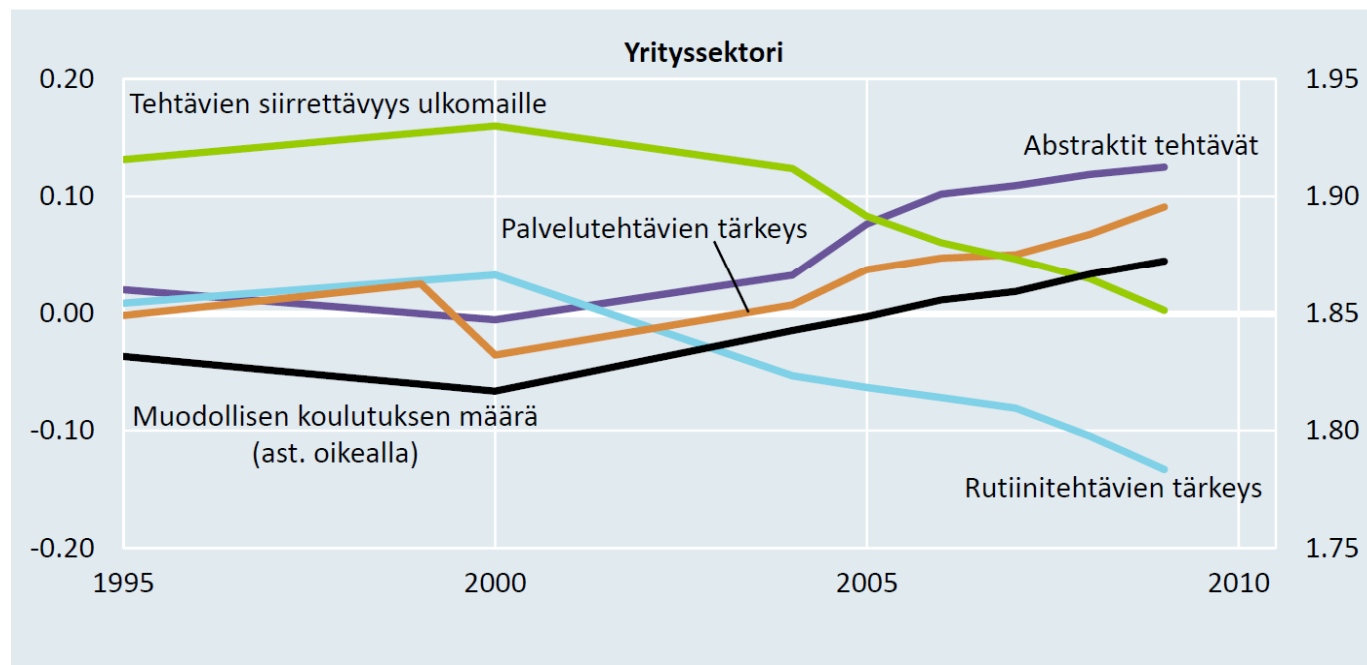
1. **Panostetaan koulutukseen ja innovaatioihin**
 - Ei vain yliopistot vaan myös ammatillinen ja aikuiskoulutus – yliopistosäästöt tehtävä taiten – tutkimusyliopistot ja koulutusyliopistot
2. **Kilpailukyky kuntoon – vienti vetämään – palvelut kukoistamaan – julkinen sektori kantokyvyn kokoiseksi**
3. **Kiihdytetään digitalisaatiota ja robotisaatiota**
 - Kokeilukulttuuri, digital first, kilpailun vapauttaminen
4. **Yrittäjyys**
 - Uusi yrittäjyys – työstä yrittäjyyteen ja takaisin
 - Työn pilkkoutuminen – projektimaisuus
 - Yrittäjyyden uudet alustat – alustat joissa myydään ja ostetaan
5. **Työmarkkinoiden joustavuus**
 - Vastakkainasettelun tilalle yhteistyö – sopimista työpaikoilla – työstä työhön, työstä yrittäjyyteen
6. **Johtaminen**
 - johtaminen muuttuu – aika ja paikka häviävät – ei tunteja ja läsnäoloa, vaan tuottavuutta

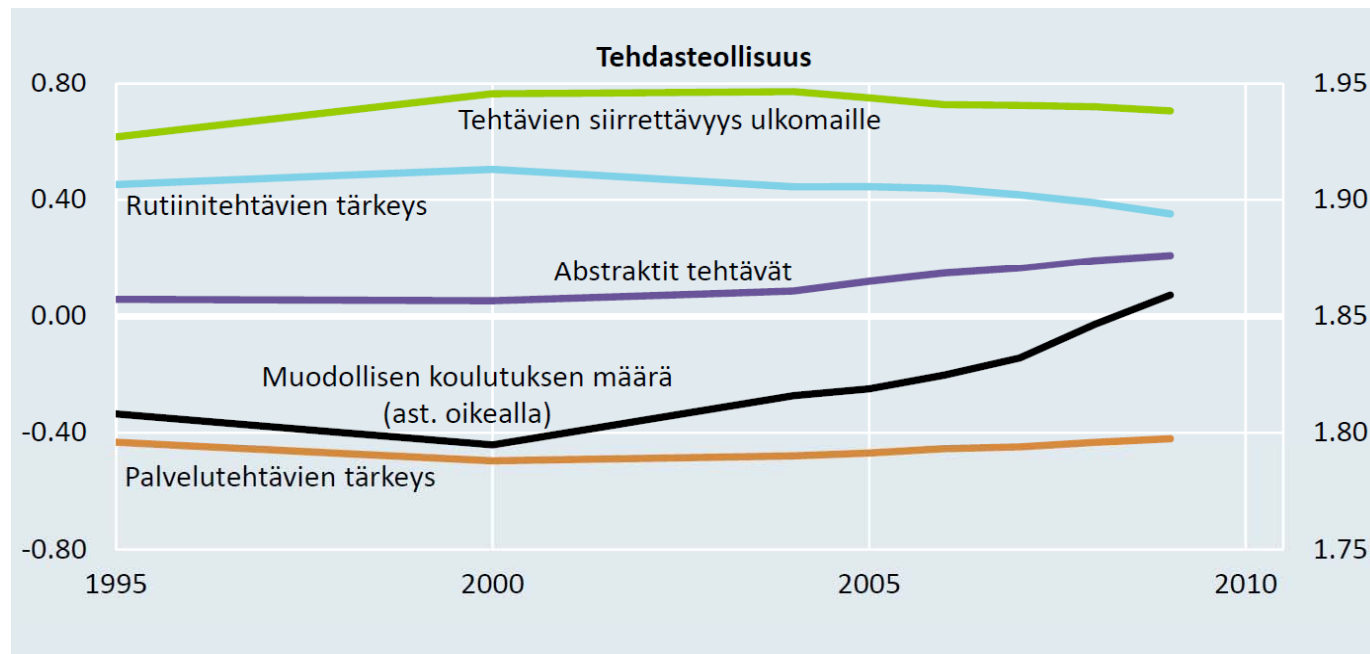
Kiitos!

Ammattirakenteiden muutoksen vaikutus työn tehtäväsisältöön, 1995 – 2009, indeksi

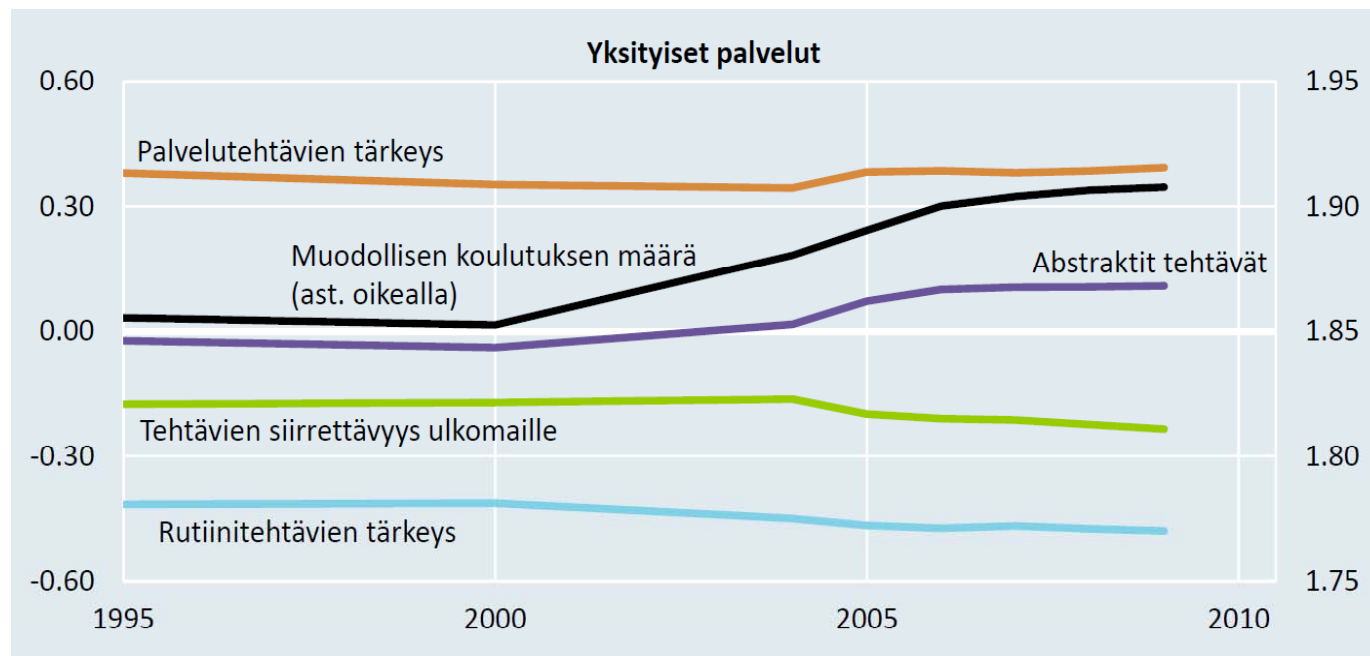
Lähde: Kauhanen, Antti, Maliranta, Mika, Rouvinen, Petri, Vihriälä, Vesa (2015). *Työn murros – Riittääkö dynamiikka?*

Ammattirakenteiden muutoksen vaikutus työn tehtäväsisältöön, 1995 – 2009, indeksi

Lähde: Kauhanen, Antti, Maliranta, Mika, Rouvinen, Petri, Vihriälä, Vesa (2015). *Työn murros – Riittääkö dynamiikka?*

Ammattirakenteiden muutoksen vaikutus työn tehtäväsisältöön, 1995 – 2009, indeksi

Lähde: Kauhanen, Antti, Maliranta, Mika, Rouvinen, Petri, Vihriälä, Vesa (2015). *Työn murros – Riittääkö dynamiikka?*

